

HRVATSKI LIST

Godina I.

Pula, ponedjeljak 16. kolovoza 1915.

Broj 40.

Rusi uvijek uzmiču. — Nijemci u blizini Kovna.
Nijemci prešli Narzec. Uništen transportni brod.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 14. augusta. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

U prostoru Buga prodrijuju savezničko vojske tjerale su i juče proganjajuće ispred sebe neprijateljske strane straze Austro-ugarske sile prodrijujuće s obje strane istočne Lukov-Brest-Litovsk, došli su prostor zapadno i južno Mjenidzeva. Njemačke su čete osvojile okolicu Viznici i prošle preko Vodovlana. U istočnoj Galiciji nista nova.

Talijansko bojište.

Jučer navečer bile su odubjene neprijateljske navale na razini djelovanja jugozapadne fronte, tako u firoškom pogriješnom području u položaju Fedova i u crti Bopere južno od Selvudberka, u Gorickoj na Monte dei sei lisi i na visinama istočne Tržice. Posudva ostale su stare pozicije potpuno u našem posjedu. Noći je jedan naših oklopnih vlačkova isao do ulaza u kolodvor Tržice, te je vatrom obasno neprijatelju infanteju na prtljaju Lareca i tren kod utvrda Adrijete.

Beč, 15. augusta. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

Neprijatelj se jučer ponovno zaustavio na čitavoj fronti zapadnog Buga u pripravljenim pozicijama. Savezničke su vojske navale i u pročeku s putu na mnogo mjeseta u neprijateljske ruke. Od jutros rano opti su Rusi svuda na uzraku.

Talijansko bojište.

Na jugozapadnoj fronti vladala je upore zivljajuća ujetnost vojnika. U Gorickoj je naše topništvo poslalo nekoliko bomba u San Caianzu, nastao je neprijatelji pobijegao iz mjesta. Nadalje je rasstope veliki talijanski tabor kod Kormina. Slabasna je navala neprijatelja kod Redipugle ugurenja već u klici našom vatrom. Na goricki predmorsno utvrđuju podzračnu Talijanu unjerenju topničke pažnje. Nakon iako topničke pripreme upravljene je jučer rano navala znatnijih talijanskih sila na odješnik Tolmin-Kra, što je svuda stuzbena. Također u području Bovea i na korničkoj granici bijuljan topničke borbe opsežnije nego što obično. Noći je neprijatelj nastavio žestoku pažnju na naše bojne linje na velikom Palu, na Frekoulu i na malom Palu. Navala poduzeta u početku na naše pozicije na malom Palu sasima je slomljena. U firoškom pogriješnom suzbijeno je više talijanskih navala na naše pogriješne pozicije zapadno Kreuzberga i području Rotwandspitze,

doline Bachera i Drei-Zinnen-Hütte. Sa visoravnju Lavarona i Felgarije pucalo je naše topništvo vidljivo uspješno na neprijateljske ulice Canzonion i Toraro.

Zamjenik poglavice generalnog stožera, pl. H. Höfer, na bojištu.

Rusko bojište.

Berlin, 14. augusta. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

Na utvrdi smo Martin ponovno napredovali.

Istočno bojište.

Sjeverno Njemačko razvile su se ponovne borbe. Pred Kovnom zauzeta je utvrđena sruša od Domianka. Između Nareva i Buga ostra povlažavajući dostigli smo odješnik Sline i Nurzeca, gdje se je neprijatelj ponovno opao. Sjeverno Novogeorgijsk zauzeli smo na južu jaku promaknutu poziciju. Zauzibili smo 9. časnika i 1800. momaka i zaplijenili 4 strejne puške. Savezničke se približavaju Bugu sjeveroistočno od Sokolova. Odbili smo ruske pokusje navajivanja zapadno Lašince i Mlenidzevcu, da obustave proglašenje.

Jugoistočno bojište.

Neprijatelj, koji je bio u bitkama od 10. i 11. augusta potučen nije jučer imao moći da se uprotivi neudržljivim prodrijuvajućim savezničkim četama. Vojske Mačkenzenove prekorakle su proganjajući neprijatelja cestu Radzin-Davidovi-Vodovlana.

Berlin, 15. augusta. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

U Argonama izrađena je utvrda Martin te je tamo pokopano 350 palj Franjevaca. Pažlu mu grad Mušter uzvratili smo putanjem na olio željeznicu St. Die.

Istočno bojište.

Cete generala Beleva bacile Ruse u području Kupiška prama sjeveroistoku te zaredise 4 časnika i 2350 momaka i zaplijenile jednu strojnu pušku. Ruski je ispad iz Kovna suzbijen te kod toga zauzroben 1000 Rusa. Naše su se navalne čete primakle blizu tvrđavi. Između Nareva i Buga Rusi su se tvrdomo opri u jučer označenim linjama. Prelaz je preko Nurzeca po našim četama silom osloven klasno u večer. Vojska je generala choitzia zauzela jučer preko 1000. vojska generala Gallwitz 3550 Rusa, od kojih 14 časnika. Obiti su vojske otelo 10 strojnih pušaka. Konut se oko Novogeorgijske susuje. Na svim je frontama pridobijeno. Prodriju se bogate skupine generalnog maršala Leopolda Bavarskog protivio će

stoku neprijatelju. U tijeku je dana uspjelo, da se probije neprijateljske pozicije kod Lozice. Neprijatelj uzmice. Same su čete generalobara Woyrsche zauzile od 8. do 14. augusta 4000 momaka, od kojih 22 časnike te zaplijenile 9 strojnih pušaka. Porazeni je neprijatelj jučer kušao, da se opre u crli Rozanka, (sjeverno Vodovlava) jozugozapadno Slavetića-Herodića-Mlenidzevcu. Pod pritiskom odmah započete male nastavio je neprijatelj tutros uznak.

Vrhovna vojna uprava.

Talijanski zrakoplovi nad Pulom.

Beč, 15. augusta. (D. u.) Iz stana ratnih dopisnika javlja se:

Od neprijateljske se stiane uvijek tvrdi, da su talijanski zrakoplovi sa usponom obložili Pulu bombardama, a osobito arsenal. Ove neisinite vijesti trebaju ponovno razjasniti pravim stanjem stvari. Činjenica je, da su nas talijanski zrakoplovi tri puta posjetili. Prvi i jedin put uspešno je zrakoplov preći Pulu; su bacanjem bombe je lako ostielo zadne kuće, i dvim ženama, uključujući samu dvim ženama, prouzročio živčanu bol, od koje su se nasrko opravile. Drugom zračnom brodu nije uspjelo doći do grafa niti do vojnicih namještaja. Posto je bio odmah opažen i rasvjetljen i napadnut okružje je Pulu u daljinu i bacio bombe u sunu i poje okolice bez da bi prouzročio niti najmanju stetu. Treći je posjet „Gita di Jesi“ srušio, kako je poznato, založen. Zrakoplov ne samo da nije preletio Pulu nego niti kraj, jer su ga reflektori poljupuna dorisirjivali, te je bacio bombe u more. Već prije hlapog pogodje ga i pokvario mu krmilo, te je maskro pao kao nas plijen. Zrakoplov „Gita di Ferrara“ bio je uništen, kako ju poznato, na povratak iz Rijeke od jeslog u Pule otilog hidroplana. Talijani su izgubili uslijed evoške eksplozije dva najbolja zrakoplova.

Njemački uspjesi u Kurlandiji.

Berlin, 15. augusta. „Berliner Tagblatt“ javlja da tijvdan Kovno bombardiraju Njemači sa svojim teškim topništvom. „Rijeka“ javlja, da su Njemači započeli obalnu luku Rigo, te da će ovdje ovog grada biti odneseću buduću dan. Tijvdan Novogeorgijski bombardiraju Njemački teškim topništvom, u tajnoj sjedišnici Dume se tvrdilo, da se ova tijvdana može dugo opirati.

Engleski nezadovoljni sa Italijom.

Berlin, 15. augusta. „Tägliche Rundschau“ prima iz Londona: Sudost-njstvovanje Italije u ratu nije saveznicima niti najmanje osteršljivo. Nepojnitivo je zašto niti Italija postala sve svoju pomoć na Dardane, gdje je tajka pomoć od velike potrebe. Italija se je već uvjerila, da je moj austrički granci mali na ogromne poteskoće, gdje joj je isključen svaki uspjeh.

„Ali da se jednom pokaješ s ove odluke — ma s kakvoga razloga?“ „Nikuf! Zar bi se kajati mogla, da sam poslu s tobom?“ Riego se izruzu.

„A sad, milijane moj, vodi me Carlatiju.“

IV.

Otkrivana spletka.

Spasni se želja Julijina, Riego ju predstavi Carlatiju, te je pred njim pokazala svoju pjevačku vještinsku.

„Uspjao ovog pokusa bilači sijajan.“

Imprezario i reditelj evus te prve zvukove Julijina gura glamuris radiošicu, te ju polvalište zivljim klicanjem.

Mladi pjevačica predloži sve opere, kojim se je naučila bila, a Carlati se stoga uzradova.

„Odmah po prvom pokusu ponudi joj reditelj engagement i to tako sijajan, da su uvelji zatekli i sumu Julija.“

Utančeno bi, da se imade ugovor po prvoj predstavi potpisati.

Tako nestade ljubovnikom nevolje.

Nadaf se je bilo, da će se Julija predstaviti medju prvimi pjevačicama Italije, a

izlazi svaki dan osim nedjelje poslije podne u Puli u naškoj tiskari Jos. Krmptović, Tra Custoza 1, gdje se nalazi tiskarna, uredništvo i uprava lista. Za uredništvo odgovara izdavač Josip Hain. Telefon broj 58. Broj poštanske štendicije 35.615. Predplatni iznos 2 K 40 h mjesечно. O k tromjesečno, pojesti broj stane 6 helora. Oglaša računa se po 20 h jednostupni petstredak (3 mm).

Novi njemački ratni kredit od deset milijarda.

Berlin, 15. augusta. „Voss. Zeitung“ javlja: Dosada je njemački parlament dozvolio ratne kredite: dne 4. augusta 5 milijarda, dne 2. decembra 5 milijarda i dnu 20. marta 10 milijarda. Polushizbeno se sada javlja, da će se dozvoliti četvrti kredit u iznosu od 10 milijarda, tako bi svota dosegla visinu od 30 milijarda maraka ratnog kredita.

Njemačka podmornica potopila engleski vojnički transport u egejskom moru.

Carigrad, 15. augusta. (D. u.) Glavni stanicu javlja: 14. augusta potopila je njemačka podmornica u egejskom moru veliki transportni brod od 10.000 toma sazdrine, sa vojnicima, od kojih se spasio samo malen broj na hioničkoj ladji.

Rusi unutri svoje vlasništvo.

Frankfurt, 15. augusta. Ratni dopisnikjavlja: Rusi vlasnikom gleda kako Rusi uzmici su vjerljivi, da Rusi ne uzmici iz strategičkih razloga već od zdravljnosti. Uzmici pale seli i gradove. U Krilovu ostala je citava samo crkva i dvije zgrade. Vladimir Volinski je bez svakog uznaka razrunis. 12.000 ruskih državljana je ostalo bez krova. Verba je u plamenu. Zrakoplovi su ustanovili, da se paljenje nastavlja i dalje prama Kovel.

Talijani u Draču.

Lugano, 15. augusta. Prama vještina milanskih listova, talijanske su čete započele dne 8. augusta Draču i bliznju okolicu. Izgleda, da je to zaposjednuće učinjeno dogovorno sa albanskim vladom.

Konferencije u Carskom Selu.

Stokholm, 15. augusta. Prama pouzdanih vještina iz Petrograda dozvane se, da se samo smatra položaj ruske vojske vrlo krilim, u Carskom Selu drže se permanentne konferencije kojima prisutuju ministri i visoke vojne ličnosti, te će se budući dana održati znatnije stvari.

Rusija povlači zlato iz prometa.

Kopenhagen, 15. augusta. Prama vještina bliznjih listova, talijanske su čete započele dne 8. augusta Draču i bliznju okolicu. Izgleda, da je to zaposjednuće učinjeno dogovorno sa albanskim vladom.

Rusko-japanski savez.

Pariz, 15. augusta. „Echo de Paris“ pozivaju ponovno englesku vladu, da ona svojim ugledom uzmastoji, da dodje do komackog zaključka japanskog-ruskog saveznika, posto izgleda, da je vrča želja Japana, da do tog sporazuma čim prije dobaranjanju.

Engleski uzmici na Galipoliju.

London, 15. augusta. „Daily Chronicle“ javlja iz Atene, da je engleski batljan bio prisiljen kod Ari Barumija, da se povrće za 300 jarda.

stalno se je tijvdni moglo, da će stći za nekoliko godina silan imetak.

Julija bijase sretna i presretna.

Zeljnim je srecem izgledala onaj čas, kad se imala pojaviti pred svijetom. Ne bijase ju strah javnosti, jer joj je sreća kazivalo, da je umjetnost rjezno zvanje.

All čula je to, da će ju grijati živa, bežrizačna ljubav ko same nebesko, da je minula bijeda i nevolja, koja ubija, mušta, i sve vrline duha, koja trga srce od srca.

Riego se ponosio svojom ljubovicom pred svijetom, ali njegova radost ne bi jača čista. Vidjelo se, da mu tajni jad sreće peče, i sad, red tolike radosti, nije smio pogledati sjećaju ljubove.

All Julija nije ospala toga! — ta sta je i sluti mogla kraj toliku veselja? Carlati ne reče pravog imena svoga. Ovaj nije ništa primjetio, već u primjedbi da ju vidi privup životu.

Nije li se vije sjetio Mietaka i one većnije zahabe?

Ta čitav sat se oviđje zabavljao s grolcom, i odlazec sapinuo: „Milijun bili steči mogo!“

A to sve da je zaboravio?

(Daleko slijedi.)

i to s pusti oholosti, u ovaj par, gdje me stiti može pred bijedom i nevoljom? Ne, ne ponjam — zato sam ja te, te Garlati kažupomu s kreći bili mora, i koju sreću, koja je tuli blizu bila! Pa ne mogu li svršiti odmah svoje odlinke? Ta naučenica samo sva partije najpoglavitijih opera! Ti si mi u sam domu učinio Riego i ni ne shuteš učinio si, da onih između mogu pred javoset. Nije li to presti providno?“

„Ne shuteš!“ prošao je Riego oboriv oc.

„Evo!“ nadire Julija ushiđena, „eve mi u mjenjelosu zove, to mi je zvanje, to moja misao, to će mi sreća, budućnost! Vidi me Carlatiju!“

Riego se iznenadio prem.

„Julija!“ prozvot muklin glasom, udružiti ti je ipak, plemiću; ti ćeš svebitno slavna. Ali ako ti to podge za rukom, eti onda ćeš sve — sve imali sebi zaivališi — a ja, tvoj ljubovnik, bi, eti u hranjeni od lehe, ja te nisam ni obraniti mogo od bijede, mene ćeš biti stid pred tokom!“

„O govor! mi tako,“ reče mladi gospodija gledi svoga vojna. „Pita li prava ljubav tak daje, iko li prima?“

„Tako nestade ljubovnikom nevolje. Nadaf se je bilo, da će se Julija predstaviti medju prvimi pjevačicama Italije, a

Veniceles ponovno na vlast?

A t e n a, 15. augusta. Stalno je, da će kralj iz otvorenja parlamenta i demisije sadašnje vlade pozvali k sebi Venicelosa, da ga upita, da li bi bio pripravan primili u ruke vlaku na temelju držanja neutralnosti. Venicelosova stampa nije više ratoborna.

Grčka otklanja prijedloge entente.

B u k a r e š t, 15. augusta. Listovi priopćuju vijest iz Rima, Gunesar je izjavio kralju e vlasti otklanja entente prijedloge pošto je nemoguće da se Bugarskoj odstupi nikakvo zemljište. Grčkoj ne bi ni do prava bilo, da se Bugarska poveća sa srpskim teritorijem. Kralj je izjavio Gunesaru, da je i on istog mišnjenja.

Grčki prijestolonaslijednik u Danskoj.

K o p e n h a g e n, 15. augusta. Grčki princ George prispije je ovamom.

Austro-ugarski poslovodja u Albaniji.

A t e n a, 15. augusta. Esad paša pozvao je austro-ugarskog poslovodju Jurisovskoga da napusti Albaniju, posto da je navodno činio protuitalibansku propagandu. Poslovodja putuje iz Korice u Beč.

London u tamni.

L o n d o n, 15. augusta. (D. u.) Uslijed zračne navale na istočnu obalu Engleske, rasvjetila je u gradu Londonu opet ograničena.

Mir?

M i l a n, 15. augusta. „Giornale d'Italia“ javlja, da je njemački car predložio Rusiju preko danskog kralja mir. „Ruskoje Slovo“ veli, da je svaki mir isključen, dok se ma i samo jedan njemački vojnik nalazi na ruskom tlu. „Giornale d'Italia“ veli, da je ruski odgovor bio nječan. Njemački listovi uporep poriču, da bi car Vilim bio Rusiju predložio ikakav mirovni istupog.

Plaća ministra Barzilala.

M i l a n, 15. augusta. Ministar Barzilai prima godišnju plaću u iznosu od 25.000 lira, a njegova liničica (resort) raspolaže sa 130.000 lira godišnjih.

Australski Talijan u Rimu.

M i l a n, 15. augusta. „Tribuna“ javlja, da je prvi Austrijanac iz nespašnjenih zemalja dosao u Rim iz ruskog rovstva. Rodom je iz Trsta, te će kao dobrovoljac stupiti u talijansku vojsku. List drži tajnu njegovo ime.

Povratak bjegunaca u Galiciju.

B eč, 15. augusta. Službeno se pozivaju bjegunci kotara Zancut, Nisko i Tarnobrzeg, da se vrate u svoju domovinu.

Sabiranje prinosa za novu podmornicu.

B eč, 15. augusta. Sabiranje prinosa za novu podmornicu prekoracišlo je iznos od 100.000 K.

Izvoz zita iz Rumunske?

B u k a r e š t, 15. augusta. Ministarsko je vijeće dozvolilo slobodan izvoz zita iz Rumunske. Na temelju izjave ministra finansije izgliđa, da će biti dozvoljen i izvoz petroleja.

Pošiljanje paketa zarobljenicima.

B eč, 15. augusta. (D. u.) Informacijski uređ Crvenoga kriza priopćuje, da se od sada unaprijed može ponovno slijati zarobljenicima jestivne, i to paketi do 5 kg. Istine se ne smije poslati nikakvog pisma, novina ili tiskanica, jer bi se moglo dogoditi, da u tom slučaju ne bi se poslala izručila zarobljeniku.

Ruski i engleski gubici.

Ukupni broj ruskih zarobljenika ponrasao je na 1 $\frac{1}{2}$ milijuna vojnika.

Engleski su bici prame službenim podacima ovi: časnika: mrtvih 4000, ranjenih 8330, nestalo i zarobljeno 1383, ukupno 13.713. Monah: mrtvih 67.384, ranjenih 188.199, nestalo i zarobljeno 62.502, ukupno 318.085, pribrojiv ovima 13.713 časnika iznosi ukupni broj engleskih gubitaka 331.798.

Balkanske države.

Srbija.

Milanska „Idea Nazionale“ piše, da se srpski poslanik u Rimu nije bio osobito izjavio o uspjehu koraka četvornog sporazuma u Nišu. Iz njegove skepsičke izjave proizlazi, da Pašić ne misli podnijesti odlučivati, nego je cijelo stvar prepustio najpozvanijim i najuglednijim ličnostima

srbijanskim. U Srbiji nijesu baš nakloni da mijenjanju srpsko-grčke granice, koje je ustanovio prvi balkanski ugovor.

D rži se imaće, da će Pašićev odgovor uslijediti već ovog tjedna. Odgovor će tek donekle ići u susret željama četvornog sporazuma.

Bugarska.

„Zürcher Zeitung“ javlja: O pogovoru, sto ga imao ministarski predsjednik Radislavov sa poslanicom pučke strane saznao sofijska „Balkanska pošta“, da vlasti četvornog sporazuma nijesu dalj nikakog teritorijalnog određenog prijedloga, nego da spominju tek kompenzacije na osnovu koraka poduzetog u Nišu i Ateni. Bugarska će vlasti odgovoriti — kad dozna što zapravo misle u Nišu i Ateni odstupiti.

Nade četvornog sporazuma.

Srpski poslanik u Rimu, Ristić, izjavio je još da je entanta na krovom putu, budući da ona cijelo rješenje balkanskog pitanja naturuje Srbiji i Grčkoj — međutim se ključ rješenja nalazi u Sofiji a ne u Nišu i Ateni. — Srbija je predstraža četvornog sporazuma na Balkanu, ona je zid, koji dijeli centralne moći od Turske.

„Corriere della Sera“ drži da će se obnoviti „balkanski savez“.

„Se o colo“ naglašuje, da osdele neće više istupati svaka vlast naposa na Balkanu, nego će sve vlasti četvornog sporazuma jedinstveno odlučivati i jedinstveno istupati.

Pariski „Petit Parisien“ prenosi člankak od bivšeg berlinskog poslanika Herbette, koji u „Echo de Paris“ izvodi, da se ne smije od Srbije, Grčke i Rumunije podnijeto zahtijevati, da ove bezovlačne odstupne odnosne bugarske tražbine — to da bi znalo uvedre nijihovog nacionalnog ponosa. Isto se ne smije naglašavati, da će za odstupljeni srpski teritorij, dobiti Srbija svoje na drugoj strani, i to sve u interesu Bugarske. Samo tim načinom može doći do balkanskog pomirenja. Herbette pomije zatim namjeru entante, da provali preko Rumunije i Srbije u Tursku. Na koncu svog članka vjeruje Herbette konačno pomirenje Balkanaca i njihovo priključenje četvornom sporazumu, koji se je postavio zadauću pronjenu Evropu na nacionalnom principu.

Eto tako oslobadaju vlasti četvornog sporazuma — svršavaju „Vossische Zeitung“ prenosi iz londonskog „Daily Mail“.

Po raspoloženju reći bi, da su zice prenapepite, i da moraju pući, što će nam svakako bliza kronika, možda još ovog, ali svakako već budućeg mjeseca saopštiti. —

Bilo bi sanguinično pretjeravati i očekivati bezovlačnu odluku na temelju ovih skorih dogadjaja.

Prije je zajednički korak, veli „Daily Mail“ uslijedio. Historija nam je dokazala, da je svako zajedničko djelovanje na Balkanu iziskivalo najveće potiske.

List nad nastavlja: Samo od četvornog sporazuma imaju balkanske državice da očekuju ispunjenje svojih želja. Bili možda Njemačka i Austrija, ako bi pobijedile, pogodovali ujedinjenju sviju Rumuniju; bili oni i mani da jedan čas trijeli želje Bugara na Makedoniju ili bi li oni trijeli velikosrpsku državu, koja bi pobjedom saveznika sama po sebi bila osigurana?

Bili oni u obzir želje Grka za interesima u Egejskom moru i Maloj Aziji, Teulonska bi pobjeda ove države — zasnovene za slobodom, raširenjem i napretkom — jednim mahom brisala sa lica zemlje, ili ih turila pod ovisnost Carića grada ili Beča.

„Daily Mail“ posvećuje tad osobitu pažnju Srbiji, da je nagovori na odstup Makdononije te veli:

Ono, sto bi najprije pospješilo pobijedu, jest bez sumnje pad Dardanele. Do se je rat na Dardanelama bio s naše strane preuranjem i ishitren. Bude li naša akcija tako uspjevala k.o. ova posljedna dva dana i nadalje — to će se naša akcija za kratko vrijeme okrenuti.

„Times“-ovi dojmovi.

Takodjer „Times“ posevuje uvodnik od četvrtka, ciljevinu Njemačke na Balkanu. On veli da nista nije moglo uništiti naše monarhije i Njemačke na Balkanu kao priznanja grofa Revoljova o pravim manjeringama i težnjama obju carinu. Cilj je Njemačke od vajkada bio najšira staza od Berlina do Carigrada preko Bagdada u Perziju. Sresta bila su zavladjivanje balkanskih državica, „Balkanske“ su države upozorene, one znadušto imaju očekivati od Rusije, a sto od Njemačke i nješa monarhije. Mogu li još birati, mogu li oklijevati, što im valja da čine?“

Medutim, dok pišemo ove retke, koji nam prikazuju nervoznost najvišeg stepena i u Parizu i u Londonu, — primarno kroz ponori slijedeću brzojavku u Sofiji preko Beča:

„Bugarski su poslanici u Carigradu opozivani, da saopće tijekom i rezultat pregovora sa Turskom“.

Vojnički izvještaj Angelow piše u „Kambani“:

Svakas, koji imade ponosa, smatra se Bugarinom, mora se radovati uništenju russkih vojski. Veselimo se sa jednakom množinom veselja nad tim, kako smo tuгovali god. 1915., kad nas je pravoslavna Rusija predala na mjesto i nemilos neprijateljima.

Nek Bog podjeli hrabrim austro-ugarskim i njemačkim četama sile, da smrve u prah rusku armiju, da Rusija nikad više ne siluje Evropu sa svojim divljim i požudnim instinktim!“

Razne vijesti.

Osobna vijest. Sudbeni savjetnik gosp. Špiru Peručić otpuštao je juver u privatnom poslu put Beča te će se tom prilikom zauzeti kod kompetentnih vlasti u korist naših evakuiraca i njihove djece.

Smrt župnika. Dne 5. avgusta umro je u Boljnu velečasni gosp. župnik Franjo Matić. Rodjen je bio u Kamniku god. 1841. U Boljnu je službovao od god. 1880. do svoje smrti. Počivao u miru.

Odlukovanja. Zapovjedništvo vojske raspredjelilo je u zak priznanja hrabrog državnog nepristupljatelj: zlatni hrabar s nukuljanu: Ivanu Gmeineru, Franju Starku, Matiju Lustizu: srebrnu kolanu i župniku L. r. razreda: Luku Lipischu, Franju Herzog, Vjekoslavu Wolf, Franju Nitšu, Antoniju Jicha, Franju Devljer, Antunu Steipe, Franju Eigleru, Karlu Rösneru, Franju Eigler, Franju Pollu, Ivantu Vierstieru, svki ukrcani na Nj. Vel. brod: „U 4“.

„Važno za naše evakuirice.“ Kako doznađeno je Beču počelo je preseljivati naše evakuirice iz Ugarske u Austriju (Stajersku, Gornju Austriju, Moravsku Česku) već 12. 6. m.j., te će po svrili prilici srušiti oko 20. ili najkasnije krajem ovoga mjeseca. Preporučamo radnjima, neka za sada svojim nečim ne pišu, dok im se evakuirice ne oglase iz novog mjeseta gdje će biti namješteni.

Jubiljeće dopisnice. Povodom 85. rođendana Njegovog Veličanstva ponovno se obraća pozornost pučanstvu na jubiljeće dopisnice, izdane od Ministarstva trgovine, te se isto pozivaju, da kupujem ovih dopisnica što više moguće podupre dobrovornu svrhu, kojoj je određen dočini palih junaka domogne do potpore.

Prigodom ovog rođendana upravlja se na pučanstvo također i poziv, da po mogućnosti općenito uporabiti ratne biljege čime će istodobno istaknuti svoje žive dobrodružne osjećaje te nastojanje, da odovicam, da sircadi naših palih junaka domogne do potpore.

U zaštiti brzojava i telefona, C. k. ratna mornarica doznaćeće bez opoziva iznad 200 K svakoj osobi koja otkrije u počelujuću Primorju uslijed zlobu prouzročenju štetu na brzovojem (telefonskim) prugama ili spravama i podatek, da se počiniti ulovi. Iznos bit će jedva onda isplaćen, ako e. i. k. mornarica znadre barem ime zločinca.

Paketi za zarobljenike. Odsada una-prired mogu se slati paketi na austro-ugarske zarobljenike u Srbiju preko Rumunske i Bugarske prama optočjina propisima za zarobljenike. Paketi će se otišprijebiti obično preko Ugarske. Pod istim uvjetima dozvoljeno je slati pakete i srpskim zarobljenicima, sto se nalaze u austrijskom rođstvu.

Krone moraju na svjetlo. Dne 15. avgusta počele su se izdati nove krune, koje su nesto drukčije krunu nego dosadašnje. Na stražnjoj strani imat će godišnjicu 1914.-1915., ovjenčanu lовор-vijencem. Sadašnje krunu odrezat će se iz prometa, te će ih moći izruniti do 15. novembra. Iz ovog dana isplaćati će se samo vrijednost srebra. S ovom odredbom izvržuće će se da nad omogućiti kruna, koja sada podlaže se krijeve u razini skrinjama!

Javna zahvala.

Potpisani se najsrdačnije zahvaljuju vječenemu gospodinu dru. Leonidu Novaku za njegovo pozivljivo i sretne uspjehom okruženo gajovanje moje teške bolesne supruge Ivanke, koja se samo njegovoj lijetnikoj znanosti na životu zahvaliti.

Pula, 14. avgusta 1915.

Franjo Pogorelic,
e. k. policijski nadzor.

Čim nastupi tama, mora u gradu vladati najveća tišina.